

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра обліку та оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ВТЕІ КНТЕУ

 Н. Л. Замкова

28 09 2020

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

ACCOUNTING

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«бакалавр»	/ bachelor
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»	/ «Management and Administration»
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	/ «Finance, Banking and Insurance»
Спеціалізації / Освітні програми	«Фінанси, банківська справа та страхування» «Фінансовий менеджмент»	/ «Finance, Banking and Insurance» / «Financial Management»

Розробник: Майстер Л.А. к.е.н.

Гарант освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» -
Гнидюк Інна Вікторівна / к.е.н. / доцент / завідувач кафедри фінансів

Гарант освітньої програми «Фінансовий менеджмент» -
Нікітішин Андрій Олександрович / к.е.н. / доцент / доцент кафедри фінансів

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри обліку та оподаткування
07.09.2020 р. пр. № 15; на засіданні вченої ради обліково-фінансового
факультету 18.09.2020 р. пр. № 09 та засіданні вченої ради інституту
28.09.2020 р. пр. № 08.

Рецензент(и): внутрішній рецензент – Гладій І.О., к.е.н., доцент
зовнішній стейкхолдер – Комендант Д.Б., головний бухгалтер
ТОВ «Вінницький деревообробний завод», м. Вінниця.

Редактор: Фатєєва Т. Д.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.В.

Підп. до друку 12.10.2020 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 1,27.
Обл.-вид. арк. 1,10. Тираж 5. Зам. № 467.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ:

Робочу програму з дисципліни «Бухгалтерський облік» / «Accounting» розроблено відповідно до освітньо-професійних програм «Фінанси, банківська справа та страхування» / «Finance, Banking and Insurance», «Фінансовий менеджмент» / «Financial Management» першого рівня вищої освіти та навчальних планів підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» / «Management and Administration» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / «Finance, Banking and Insurance» спеціалізації «Фінанси, банківська справа та страхування» / «Finance, Banking and Insurance» освітніх програм Фінанси, банківська справа та страхування / Finance, Banking and Insurance, Фінансовий менеджмент / Financial Management.

Мета вивчення дисципліни.

Метою вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік» / «Accounting» є набуття здобувачами вищої освіти сучасних теоретичних знань щодо сутності бухгалтерського обліку, змісту і структури форм бухгалтерських документів та звітності, формування у здобувачів теоретичних засад та організаційно-методичних основ облікової діяльності підприємства, методології комплексного розуміння проблем чинного законодавства та бухгалтерського обліку як інформаційної системи з метою управління фінансово-господарською діяльністю підприємств та організації виробничого процесу, набуття навичок їх практичного розв'язання, зокрема, документального оформлення господарських операцій, ведення обліку на підприємствах, а також опанування здобувачами вищої освіти вмінь і навичок сучасних методик роботи з обліково-аналітичною інформацією.

Завданнями дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних основ з організації бухгалтерського обліку, ознайомлення з методологічними засадами та практикою ведення бухгалтерського обліку в сучасних умовах.

Завданнями дисципліни «Бухгалтерський облік» / «Accounting» є:

- засвоєння здобувачами та особливостей нормативно-правового ведення бухгалтерського обліку на підприємствах;
- оволодіння здобувачами основними принципами та методами ведення обліку, сутності та класифікації об'єктів обліку, економічного змісту господарських фактів, явищ і процесів, їх взаємозв'язку на основі теорії подвійного запису бухгалтерського обліку;
- оволодіння методикою складання бухгалтерського запису будь-якого явища, факту та процесу та відображення в обліку типових господарських операцій, які пов'язані з фінансово-господарською діяльністю підприємства;
- опанування здобувачами практичних навичок щодо складання первинних документів, порядку ведення облікових реєстрів, узагальнення даних поточного обліку та складання бухгалтерського балансу.

Результати вивчення навчальної дисципліни, її місце в освітньому процесі:

- працювати із нормативними та інструктивними матеріалами;
- визначати економіко-правовий зміст господарських явищ та фактів, які відбуваються на підприємствах,
- оволодіти методикою складання бухгалтерського запису будь-якого явища, факту та процесу, їх взаємозв'язку на основі теорії подвійного запису бухгалтерського обліку ;
- відображати факти господарської діяльності у бухгалтерському обліку в результаті фінансово-господарської діяльності підприємства;
- оволодіти навичками документального оформлення господарських операцій на підприємствах;
- володіти особливостями методики ведення бухгалтерського обліку активів, власного капіталу, зобов'язань та капіталу на підприємствах;
- засвоїти умови визнання доходів і витрат, визначати фінансовий результат діяльності підприємств;
- застосовувати методику формування облікових регістрів та фінансової звітності підприємств.

Міждисциплінарні зв'язки: робоча програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, базується на вивченні таких нормативних дисциплін, як: «Економічна теорія» / «Economic Theory», «Вища та прикладна математика» / «Higher Mathematics», «Фінанси, гроші та кредит» / «Finance, Money and Credit», «Статистика» / «Statistics».

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» / «Accounting» для освітніх програм Фінанси, банківська справа та страхування / Finance, Banking and Insurance, Фінансовий менеджмент / Financial Management є формування комплексу компетентностей:

- інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

- загальні компетентності:

ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 07. Здатність вчитись і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 10. Здатність працювати у команді.

ЗК 12. Здатність працювати автономно.

- фахові компетентності:

СК 03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК 7. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» / «Accounting» для освітніх програм Фінанси, банківська справа та страхування / Finance, Banking and Insurance, Фінансовий менеджмент / Financial Management полягають:

ПР 01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР 05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР 07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР 08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР 09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР 10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР 11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР 14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР 16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР 19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР 20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

ПР 21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Рівні компетентності	За шкалою КНТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, використовує набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Якщо здобувач вищої освіти повністю виконав програму дисципліни та набрав протягом семестру 75 і більше балів, то підсумкова оцінка може бути виставлена без опитування чи виконання екзаменаційного завдання на момент проведення екзамену.

У разі, якщо здобувач вищої освіти бажає поліпшити свою оцінку, або не набрав 75 балів, він складає екзамен з усієї програми навчальної дисципліни у вигляді письмового опитування знань згідно завдань встановленого зразка.

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл

Теми	Кількість годин				Форми контролю
	Всього	з них			
		лекції	практичні	СРС	
Тема 1. Сутність бухгалтерського обліку та його функції	12	2	4	6	ПО, КТ, ДН
Тема 2. Предмет, об'єкти та принципи бухгалтерського обліку	16	4	6	6	УО, СЗ, КТ, ДН
Тема 3. Бухгалтерський баланс як елемент методу бухгалтерського обліку	26	4	6	16	КТ, СЗ, ПО, ДН, Р
Тема 4. Рахунки та подвійний запис як елементи методу бухгалтерського обліку	36	6	10	20	КТ, СЗ, ДН, ІЗ
4.1. Рахунки бухгалтерського обліку, їх побудова та класифікація		2	4		
4.2. Подвійний запис та кореспонденція рахунків як елементи методу бухгалтерського обліку		2	2		
4.3. Синтетичні та аналітичні рахунки бухгалтерського обліку, їх взаємозв'язок		2	4		
Тема 5. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку	16	4	4	8	УО, КТ, ІЗ, ДН, Р
Тема 6. Інвентаризація, оцінка і калькуляція як елементи методу бухгалтерського обліку	18	6	6	6	ІЗ, КТ, ДН, СЗ
6.1. Інвентаризація як елемента методу бухгалтерського обліку		2	2		
6.2. Оцінка як елемент методу бухгалтерського обліку		2	2		
6.3. Калькуляція як елемент методу бухгалтерського обліку		2	2		
Тема 7. Бухгалтерський облік основних господарських процесів	42	6	10	26	КТ, УО, ДН, ІЗ, СЗ
7.1. Процес постачання		2	4		
7.2. Процес виробництва		2	2		
7.3. Процес реалізації		2	4		
Тема 8. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві	14	2	4	8	КТ, ПО, ДН, ІЗ
Разом	180/6	34	50	96	
Підсумковий контроль					Екзамен

Умовні позначення:

УО – усне опитування; ПО – письмове опитування; ІЗ – індивідуальне завдання; КТ – комп'ютерне тестування; ДН – виконання завдань із системи навчання Moodle; Р – реферат; СЗ – ситуаційне завдання.

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни (теми програми)

Тема 1. Сутність бухгалтерського обліку та його функції

Історичні передумови розвитку бухгалтерського обліку. Сутність та загальна характеристика господарського обліку. Види господарського обліку: оперативний, бухгалтерський, статистичний. Взаємозв'язок між видами господарського обліку. Застосування вимірників в обліку.

Сутність бухгалтерського обліку, його характерні особливості. Мета та функції бухгалтерського обліку. Види бухгалтерського обліку на підприємстві: фінансовий та внутрішньогосподарський (управлінський) облік. Користувачі бухгалтерської інформації.

Регулювання бухгалтерського обліку в Україні. Мета та суб'єкти державного регулювання бухгалтерського обліку. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку.

Тема 2. Предмет, об'єкти та принципи бухгалтерського обліку

Поняття про предмет бухгалтерського обліку. Об'єкти бухгалтерського обліку: ресурси, джерела утворення ресурсів, господарські процеси.

Активи підприємства, їх сутність та класифікація. Види та загальна характеристика необоротних і оборотних активів та необоротних активів, утримуваних для продажу, та групи вибуття.

Джерела власних активів підприємства (власний капітал), їх сутність та загальна характеристика. Джерела залучених коштів підприємства (зобов'язання підприємства), їх класифікація. Сутність та характеристика поточних, довгострокових, непередбачених зобов'язань, забезпечень наступних витрат і платежів, доходів майбутніх періодів та зобов'язань, пов'язаних із необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття.

Загальне поняття про господарські процеси як об'єкти бухгалтерського обліку. Процеси придбання, виробництва та реалізації. Формування показників доходів, витрат та фінансових результатів.

Принципи бухгалтерського обліку.

Тема 3.

Бухгалтерський баланс як елемент методу бухгалтерського обліку

Загальне поняття методу бухгалтерського обліку та його складових елементів. Бухгалтерський баланс як елемент методу. Мета складання балансу. Зміст та побудова балансу. Характеристика статей активу і пасиву балансу. Балансове рівняння. Значення балансу.

Типи господарських операцій, їх вплив на структуру та валюту балансу.

Тема 4. Рахунки та подвійний запис як елементи методу бухгалтерського обліку

Поняття та побудова рахунку бухгалтерського обліку.

Активні рахунки, їх характеристика та будова. Пасивні рахунки, їх характеристика та будова.

Сутність подвійного запису господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку. Кореспонденція рахунків. Бухгалтерські проведення, їх види. Порядок визначення оборотів і сальдо по активних та пасивних рахунках. Контрольне значення подвійного запису.

Синтетичні рахунки, їх призначення. Аналітичні рахунки, їх призначення. Взаємозв'язок між синтетичними та аналітичними рахунками. Субрахунки та їх використання.

План рахунків бухгалтерського обліку, принципи його побудови. Характеристика Плану рахунків.

Значення та принципи класифікації рахунків. Класифікація рахунків за економічним змістом. Класифікація рахунків за призначенням та структурою.

Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку. Оборотно-сальдова відомість по синтетичних рахунках, її зміст та порядок складання. Інформаційне та контрольне значення оборотно-сальдової відомості по синтетичних рахунках.

Оборотні відомості по аналітичних рахунках, їх види та значення.

Взаємозв'язок даних синтетичного та аналітичного обліку.

Тема 5. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку

Сутність документації як елементу методу бухгалтерського обліку. Значення документації. Вимоги до складання первинних документів. Класифікація документів за призначенням, порядком та місцем складання, іншими ознаками. Групування документів.

Документальне оформлення господарських операцій. Порядок та способи запису господарських операцій в облікові реєстри. Способи виправлення помилкових записів в облікових документах.

Поняття та значення документообороту. Перевірка та опрацювання документів в бухгалтерії. Зберігання документів. Вилучення документів.

Тема 6. Інвентаризація, оцінка і калькуляція як елементи методу бухгалтерського обліку

Сутність інвентаризації як елементу методу бухгалтерського обліку. Цілі та завдання інвентаризації. Види інвентаризації. Організація інвентаризаційної роботи на підприємстві. Постійно діючі та робочі інвентаризаційні комісії, їх склад та функції. Загальний порядок проведення та документальне оформлення інвентаризації товарно-матеріальних цінностей. Регулювання інвентаризаційних різниць (нестач, надлишків чи сумарних різниць).

Оцінка як система вартісного виміру. Оцінка як елемент методу бухгалтерського обліку. Застосування оцінки як системи вартісного виміру об'єктів бухгалтерського обліку. Види оцінки за вартостями. Методи оцінки активів. Сутність калькуляції як елемента методу бухгалтерського обліку. Калькулювання собівартості продукції: її види. Методи калькулювання собівартості продукції.

Тема 7. Бухгалтерський облік основних господарських процесів

Поняття господарського процесу. Загальна характеристика процесу придбання матеріальних цінностей.

Облік процесу придбання необоротних активів. Документальне оформлення операцій з придбання основних засобів та інших необоротних матеріальних активів. Оцінка основних засобів при придбанні за плату. Характеристика рахунків з обліку придбання основних засобів. Відображення придбання основних засобів у системі бухгалтерських рахунків.

Облік придбання нематеріальних активів. Оцінка нематеріальних активів при придбанні за плату. Характеристика рахунків з обліку придбання нематеріальних активів. Відображення придбання нематеріальних активів у системі бухгалтерських рахунків.

Облік процесу придбання виробничих запасів. Документальне оформлення операцій з придбання виробничих запасів. Оцінка запасів при придбанні за плату. Характеристика рахунків з обліку придбання виробничих запасів. Відображення придбання виробничих запасів у системі бухгалтерських рахунків. Облік придбання малоцінних та швидкозношуваних предметів.

Облік процесу виробництва та визначення собівартості готової продукції. Документальне оформлення витрат на виробництво продукції. Прямі та непрямі витрати. Характеристика рахунків з обліку виробничих витрат. Відображення в обліку витрат на виробництво продукції: матеріальних, на оплату праці, на соціальне страхування, амортизації, інших витрат. Визначення фактичної виробничої собівартості продукції. Облік випуску готової продукції.

Облік процесу реалізації. Характеристика рахунків з обліку реалізації готової продукції. Фактична собівартість реалізованої продукції. Відображення в обліку процесу реалізації та фінансових результатів від реалізації готової продукції. Облік адміністративних витрат, витрат на збут та інших витрат операційної діяльності. Визначення фінансового результату від операційної діяльності підприємства.

Тема 8. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві

Сутність облікового циклу на підприємстві. Первинний, поточний та узагальнюючий облік. Облікові реєстри та їх класифікація. Хронологічний, систематичний та комбінований записи в бухгалтерському обліку. Помилки в бухгалтерських записах та способи їх виправлення.

Форми бухгалтерського обліку: сутність та види. Характеристика журнальної форми обліку. Види журналів. Головна книга. Характеристика спрощеної форми обліку. Види відомостей та їх призначення. Шахова відомість.

Сутність облікової політики підприємства. Функції керівника і головного бухгалтера щодо організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. Форми організації бухгалтерського обліку. Методичний, технічний та організаційний аспекти облікової політики. Наказ про облікову політику: основний зміст та призначення.

Структура навчальної дисципліни

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час здобувача, год.
<p>Знати: сутність, види та функції бухгалтерського обліку</p> <p>Вміти: застосовувати правове забезпечення бухгалтерського обліку у практичній діяльності, користуватися нормативними документами, які регулюють питання обліку</p>	<p style="text-align: center;">Тема 1. Сутність бухгалтерського обліку та його функції Лекція 1.</p> <p><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичні передумови розвитку бухгалтерського обліку. Сутність та загальна характеристика господарського обліку, його види. 2. Характеристика вимірників в бухгалтерському обліку. 3. Сутність бухгалтерського обліку, його характерні особливості, мета та функції. 4. Користувачі бухгалтерської інформації. <p><i>Література:</i> Нормативні документи: 1, 5, 15-16. Основні: 1-4, 6, 8. Додаткові: 1-2, 4-6. Інтернет-ресурси: 3-4.</p>	2
	<p style="text-align: center;"><i>Самостійна робота здобувача:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характерні особливості сутності бухгалтерського обліку. 2. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. 	6
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття 1.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика господарського обліку. 2. Класифікація видів господарського обліку: оперативний, статистичний та бухгалтерський. 3. Застосування вимірників в бухгалтерському обліку. 	2
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття 2.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бухгалтерський облік, його види. 2. Порядок застосування, характеристика та призначення фінансового та внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, як видів бухгалтерського обліку. 3. Функції бухгалтерського обліку. 4. Характеристика користувачів бухгалтерської інформації. 5. Застосування нормативно-правових документів у бухгалтерському обліку. 	2

<p>Знати: предмет, завдання та основні категорії бухгалтерського обліку, класифікацію об'єктів бухгалтерського обліку, основне фундаментальне бухгалтерське рівняння</p>	<p align="center">Тема 2. Предмет, об'єкти та принципи бухгалтерського обліку Лекція 2.</p> <p><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про предмет бухгалтерського обліку. 2. Об'єкти бухгалтерського обліку: ресурси, джерела утворення ресурсів, господарські процеси. 3. Активи підприємства, їх сутність та класифікація. 4. Види та загальна характеристика необоротних та оборотних активів підприємства. <p align="center">Лекція 3.</p> <p><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Джерела власних активів підприємства (власний капітал), їх сутність та загальна характеристика. 2. Джерела залучених коштів підприємства (зобов'язання), їх класифікація. 3. Загальне поняття про господарські процеси, як об'єктів бухгалтерського обліку. Процеси придбання, виробництва та реалізації. 4. Принципи бухгалтерського обліку. <p><i>Література:</i> Нормативні документи: 1, 5, 10-12, 15. Основні: 1, 3, 4-6, 8. Додаткові: 1-2, 5-6. Інтернет-ресурси: 1-4.</p>	<p align="center">2</p> <p align="center">2</p>
<p>Вміти: класифікувати об'єкти бухгалтерського обліку, застосовувати основне фундаментальне бухгалтерське рівняння та принципи ведення бухгалтерського обліку на підприємстві</p>	<p align="center"><i>Самостійна робота здобувача:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика об'єктів бухгалтерського обліку: ресурси, джерела утворення ресурсів, господарські процеси. 2. Загальна характеристика джерел власних активів підприємства. 3. Загальна характеристика джерел залучених коштів підприємства. 4. Характеристика непередбачених зобов'язань, забезпечень наступних витрат і платежів. 5. Особливості обліку доходів майбутніх періодів та зобов'язань, пов'язаних із необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття. 	<p align="center">6</p>

	<p style="text-align: center;">Практичне заняття 3.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика предмету бухгалтерського обліку. 2. Групування об'єктів бухгалтерського обліку на підприємстві. 3. Характерні ознаки та класифікація необоротних активів підприємства, як об'єктів бухгалтерського обліку. 4. Характерні ознаки та класифікація оборотних активів підприємства, як об'єктів бухгалтерського обліку. <p style="text-align: center;">Практичне заняття 4.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характерні ознаки та структурна класифікація власного капіталу підприємства, як об'єктів бухгалтерського обліку. 2. Характерні ознаки та класифікація довгострокових зобов'язань підприємства, як об'єктів бухгалтерського обліку. 3. Характерні ознаки та класифікація поточних зобов'язань підприємства, як об'єктів бухгалтерського обліку. 4. Характеристика та завдання процесів придбання, виробництва та реалізації. 5. Принципи ведення бухгалтерського обліку. <p style="text-align: center;">Практичне заняття 5.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика та завдання процесу придбання. 2. Характеристика та завдання процесу виробництва. 3. Характеристика та завдання процесу реалізації. 4. Принципи ведення бухгалтерського обліку. 	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p>
<p>Знати: основні складові елементи методу бухгалтерського обліку, мету складання балансу, його структуру, типи змін в балансі, викликані господарськими операціями та їх вплив на структуру балансу</p>	<p style="text-align: center;">Тема 3. Бухгалтерський баланс як елемент методу бухгалтерського обліку</p> <p style="text-align: center;">Лекція 4.</p> <p><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальне поняття методу бухгалтерського обліку та його складових елементів. 2. Історичні аспекти виникнення та розвитку балансу. 3. Бухгалтерський баланс як елемент методу бухгалтерського обліку. Мета складання балансу. 4. Зміст та побудова бухгалтерського балансу. <p style="text-align: center;">Лекція 5.</p> <p><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика статей активу і пасиву балансу. 2. Балансове рівняння. Значення балансу. 3. Типи господарських операцій, їх вплив на структуру та валюту балансу. <p><i>Література:</i> Нормативні документи: 1, 5-6, 10-12, 15. Основні: 1-6, 8. Додаткові: 1, 5-6. Інтернет-ресурси: 1-4.</p>	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p>

<p>Вміти: складати баланс підприємства, відобразити зміни у балансі під впливом господарських операцій</p>	<p><i>Самостійна робота здобувача:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості методу бухгалтерського обліку. 2. Особливості формування бухгалтерського балансу як форми фінансової звітності. 3. Балансове рівняння: важелі його забезпечення. 4. Типи господарських операцій та їх вплив на підсумок валюти балансу. 	16
	<p>Практичне заняття 6.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Метод бухгалтерського обліку, взаємозв'язок його елементів. 2. Складові елементи методу бухгалтерського обліку. 3. Бухгалтерський баланс як елемент методу бухгалтерського обліку. 	2
	<p>Практичне заняття 7.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мета складання балансу та його значення. 2. Бухгалтерський баланс, його зміст та структура. 3. Основне бухгалтерське рівняння, його призначення. 	2
	<p>Практичне заняття 8.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика статей активу балансу. 2. Характеристика статей пасиву балансу. 3. Типи балансових змін під впливом господарських операцій. 4. Загальні вимоги до складання балансу за міжнародними стандартами фінансової звітності. 	2
<p>Знати: значення та необхідність застосування рахунків бухгалтерського обліку, їх види та побудову, сутність подвійного запису, узагальнення даних по рахунках та структуру Плану рахунків</p>	<p>Тема 4. Рахунки та подвійний запис як елементи методу бухгалтерського обліку</p> <p>Лекція 6. Тема 4.1. Рахунки бухгалтерського обліку, їх побудова та класифікація</p> <p><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика рахунку як інформаційної моделі об'єкта обліку. Поняття та будова рахунку бухгалтерського обліку. 2. Активні та пасивні рахунки, їх характеристика та будова. 3. Класифікація рахунків за економічним змістом та за призначенням і структурою. 	2
	<p>Лекція 7. Тема 4.2. Подвійний запис та кореспонденція рахунків як елементи методу бухгалтерського обліку</p> <p><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність подвійного запису господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку. 2. Кореспонденція рахунків. Бухгалтерські проведення, їх види. 3. Контрольне значення подвійного запису. 	2
	<p>Лекція 8. Тема 4.3. Синтетичні та аналітичні рахунки бухгалтерського обліку, їх взаємозв'язок</p> <p><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Синтетичні та аналітичні рахунки, їх призначення. 2. Взаємозв'язок між синтетичними та аналітичними рахунками. 	2

<p>Вміти: складати кореспонденцію рахунків та визначати обороти і сальдо по активних та пасивних рахунках</p>	<p>3. Субрахунки та їх використання.</p> <p>4. Взаємозв'язок рахунків бухгалтерського обліку та балансу.</p> <p>5. План рахунків бухгалтерського обліку, принципи його побудови. Характеристика Плану рахунків бухгалтерського обліку.</p> <p><i>Література:</i> Нормативні документи: 2, 5, 9-12, 15. Основні: 1, 3-8. Додаткові: 1, 4-6. Інтернет-ресурси: 1-4.</p>	
	<p><i>Самостійна робота здобувача:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Обґрунтуйте контрольне значення подвійного запису. Обґрунтуйте взаємозв'язок активу балансу та рахунків бухгалтерського обліку. Обґрунтуйте взаємозв'язок пасиву балансу та рахунків бухгалтерського обліку. Характеристика взаємозв'язку рахунків бухгалтерського обліку та оборотно-сальдової відомості. Характеристика взаємозв'язку оборотно-сальдової відомості та балансу підприємства. Інформаційне та контрольне значення оборотно-сальдової відомості по синтетичних рахунках. 	20
	<p>Практичне заняття 9.</p> <ol style="list-style-type: none"> Призначення рахунку бухгалтерського обліку. Побудова активних рахунків. Побудова пасивних рахунків. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку за економічним змістом. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку за призначенням і структурою. <p>Практичне заняття 10.</p> <ol style="list-style-type: none"> Порядок застосування подвійного запису господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку. Порядок встановлення кореспонденції рахунків бухгалтерського обліку. Прості та складні бухгалтерські проведення. Відображення господарських операцій на рахунках синтетичного обліку. <p>Практичне заняття 11.</p> <ol style="list-style-type: none"> Відображення господарських операцій на рахунках синтетичного обліку. Відображення господарських операцій на рахунках аналітичного обліку. Взаємозв'язок між рахунками синтетичного та аналітичного обліку. Порядок використання субрахунків бухгалтерського обліку. 	2 2 2

	<p align="center">Практичне заняття 12.</p> <ol style="list-style-type: none"> Сутність, принципи побудови та порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку. Особливості застосування складної кореспонденції рахунків бухгалтерського обліку. <p align="center">Практичне заняття 13.</p> <ol style="list-style-type: none"> Порядок узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку: складання оборотних відомостей по синтетичних рахунках. Порядок узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку: складання оборотних відомостей по аналітичних рахунках. Обґрунтування взаємозв'язку між синтетичним і аналітичним обліком. 	2
<p>Знати: значення документації в бухгалтерському обліку, класифікацію бухгалтерських документів, поняття документо-обороту</p>	<p align="center">Тема 5. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку Лекція 9.</p> <p><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Сутність документації як елемента методу бухгалтерського обліку. Значення документації. Первинні документи: їх сутність та призначення. Вимоги до складання первинних документів. Зміст та основні реквізити первинних документів. Класифікація документів за призначенням та місцем складання, іншими ознаками. Групування документів. 	2
	<p align="center">Лекція 10.</p> <p><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Документальне оформлення господарських операцій. Порядок та способи запису господарських операцій в облікові регістри. Способи виправлення помилкових записів в облікових документах. Поняття та значення документообороту. Перевірка та опрацювання документів в бухгалтерії. Зберігання документів. Вилучення документів. <p><i>Література:</i> Нормативні документи: 5, 10-12, 15. Основні: 1-2, 4, 6, 8. Додаткові: 1, 3, 5-6. Інтернет-ресурси: 1-4.</p>	2
	<p align="center"><i>Самостійна робота здобувача:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Порядок опрацювання документів в бухгалтерії. Порядок зберігання, передачі в архів та вилучення документів. 	8
	<p align="center">Практичне заняття 14.</p> <ol style="list-style-type: none"> Значення документації. Порядок складання первинних документів, їх перевірка та опрацювання. Порядок групування та класифікація документів в бухгалтерії. 	2
<p>Вміти: заповнювати реквізити первинних документів, застосовувати способи виправлення помилок в</p>		

<p>інвентаризаційні різниці, визначати оцінку та калькуляцію матеріалів у бухгалтерському обліку</p>	<p style="text-align: center;">Практичне заняття 16.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організація порядку проведення інвентаризації. 2. Документальне оформлення інвентаризації. 3. Основні принципи проведення інвентаризації. 4. Порядок проведення та документальне оформлення інвентаризації. 5. Відображення результатів інвентаризаційних різниць на рахунках бухгалтерського обліку. <p style="text-align: center;">Практичне заняття 17.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика оцінки в бухгалтерському обліку. 2. Порядок застосування оцінки як елементу методу бухгалтерського обліку. 3. Основи застосування грошової оцінки за видами собівартості: історичною, поточною, теперішньою та вартістю реалізації. 4. Порядок застосування методів оцінки активів підприємства. <p style="text-align: center;">Практичне заняття 18.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика калькуляції в бухгалтерському обліку. 2. Характеристика та застосування видів калькуляції продукції. 3. Характеристика методів обліку витрат та калькулювання собівартості продукції: позамазовний, нормативний та по передільний. 4. Взаємозв'язок між оцінкою і калькулюванням. 	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p>
<p>Знати: сутність основних господарських процесів, характеристику рахунків з обліку господарських процесів</p>	<p style="text-align: center;">Тема 7. Бухгалтерський облік основних господарських процесів</p> <p style="text-align: center;">Лекція 14. Тема 7.1. Процес постачання</p> <p><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття господарського процесу. 2. Облік процесу придбання необоротних та оборотних активів у вітчизняних та іноземних постачальників. 3. Документальне оформлення операцій з придбання необоротних та оборотних активів. 4. Оцінка необоротних та оборотних активів при придбанні за плату. 5. Характеристика рахунків з обліку придбання необоротних та оборотних активів. <p style="text-align: center;">Лекція 15. Тема 7.2. Процес виробництва</p> <p><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Облік процесу виробництва та визначення собівартості готової продукції. 2. Документальне оформлення витрат на виробництво продукції. 3. Характеристика рахунків з обліку виробничих витрат. 4. Відображення в обліку витрат на виробництво продукції. 5. Визначення фактичної виробничої собівартості продукції. Облік випуску готової продукції. 	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p>

Вміти: відобразити господарські процеси у системі бухгалтерського обліку	Лекція 16. Тема 7.3. Процес реалізації	2
	<i>План лекції:</i> 1. Облік процесу реалізації. Завдання та документування процесу реалізації. 2. Характеристика рахунків з обліку реалізації готової продукції. 3. Фактична собівартість реалізованої продукції. 4. Відображення в обліку процесу реалізації та фінансових результатів від реалізації готової продукції. 5. Облік адміністративних витрат, витрат на збут та інших витрат операційної діяльності. <i>Література:</i> Нормативні документи: 1-5, 7-15. Основні: 2-8. Додаткові: 1-2, 5-6. Інтернет-ресурси: 1-4.	
	<i>Самостійна робота здобувача:</i>	26
	1. Особливості придбання нематеріальних активів. 2. Особливості придбання інших необоротних матеріальних активів.	
	Практичне заняття 19.	2
	1. Особливості основних господарських процесів. 2. Оцінювання первісної вартості придбаних основних засобів та інших необоротних матеріальних активів. 3. Відображення в обліку процесу придбання основних засобів та інших необоротних матеріальних активів у вітчизняних постачальників. 4. Відображення в обліку процесу придбання основних засобів та інших необоротних матеріальних активів у іноземних постачальників.	2
Практичне заняття 20.		
1. Оцінювання первісної вартості придбаних нематеріальних активів та виробничих запасів у вітчизняних постачальників. 2. Оцінювання первісної вартості придбаних нематеріальних активів та виробничих запасів у іноземних постачальників. 3. Відображення в обліку процесу придбання нематеріальних активів та виробничих запасів.	2	
Практичне заняття 21.	2	
1. Відображення в обліку процесу виробництва. 2. Облік прямих та непрямих витрат на виробництво продукції. 3. Визначення фактичної виробничої собівартості готової продукції за національними стандартами бухгалтерського обліку.		
Практичне заняття 22.	2	
1. Облік доходів у процесі реалізації. 2. Визначення фінансових результатів від реалізації готової продукції. 3. Відображення в обліку адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат. 4. Визначення фінансових результатів діяльності підприємства.		

	<p align="center">Практичне заняття 23.</p> <ol style="list-style-type: none"> Облік доходів у процесі реалізації. Визначення фінансових результатів від реалізації готової продукції. Відображення в обліку адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат. Визначення фінансових результатів діяльності підприємства за національними стандартами бухгалтерського обліку. 	2
<p>Знати: організацію бухгалтерського обліку, форми бухгалтерського обліку, їх характеристику та поняття облікової політики підприємства</p> <p>Вміти: застосовувати елементи облікової політики в практичній діяльності підприємства</p>	<p align="center">Тема 8. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві Лекція 17.</p> <p><i>План лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Сутність облікового циклу на підприємстві. Форми бухгалтерського обліку, сутність та види. Характеристика загальної та спрощеної форми обліку. Основи складання фінансової звітності за національними стандартами бухгалтерського обліку. Наказ про облікову політику: основний зміст та призначення. Методичний, технічний та організаційний аспекти облікової політики. <p><i>Література:</i> Нормативні документи: 1, 3-7, 10-16. Основні: 2-4, 6, 8. Додаткові: 1, 4-6. Інтернет-ресурси: 1-4.</p>	2
	<p align="center"><i>Самостійна робота здобувача:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Види журналів. Види відомостей, їх призначення. Головна книга. Шахова відомість. Характеристика Н(П)СБО. Особливості складання фінансової звітності за МСФЗ. 	8
	<p align="center">Практичне заняття 24.</p> <ol style="list-style-type: none"> Організація ведення бухгалтерського обліку. Напрями діяльності підприємства щодо організації облікового процесу. <p align="center">Практичне заняття 25.</p> <ol style="list-style-type: none"> Аспекти облікової політики підприємства. Форми організації обліку на підприємстві. Функції керівника та головного бухгалтера щодо організації бухгалтерського обліку. 	2
	Разом	180/6
Підсумковий контроль – екзамен		

III. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436 - IV. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій: затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. №291. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
3. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів: затв. Наказом Міністерства фінансів України від 10.01.2007 р. №2.
4. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів: затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30.09.2003 р. №561.
5. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. №73. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
6. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: затв. Наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 628. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13>.
7. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.
8. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>.
9. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій: затв. Наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2011 р. №1591. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: затв. Наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.
11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: затв. Наказом Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. №237. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>.
12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. №20. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>.
13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.
14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.

15. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. №996-XIV. URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

16. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435 - IV. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

Основна

1. Білоусько В. С. Теорія бухгалтерського обліку : навч. посібник / В.С. Білоусько, М.І. Беленкова. К. : Алерта, 2010. 402 с.

2. Бухгалтерський облік в Україні : навч. посібник / Р.Л. Хом'як, В.І. Лемішковський, А.С. Мороз. Львів : Інтелект-Захід. 2011. 1224 с.

3. Лень В. С. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика : навч. посібник / В.С. Лень, В.В. Гливенко. К. : Центр учбової літератури. 2008. 608с.

4. Лишilenко О. В. Бухгалтерський облік : підручник / О.В. Лишilenко. К. : Центр учбової літератури. 2011. 670 с.

5. Практикум з бухгалтерського обліку : навч.-практ. посібник / В.П. Шило, Н.І. Верхоглядова, С.Б. Ільїна. К. : Професіонал. 2009. 392 с.

6. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік : навч. посібник / І.Б. Садовська, Т.В. Божидарнік, К.Є. Нагірська. К. : Центр учбової літератури. 2013. 688 с.

7. Сахарцева І.І. Бухгалтерський облік : навч. посібник з виконання практичних задач / І.І. Сахарцева, Г.А. Семенов, Г.М. Безкоста. К. : Кондор, 2010. 554 с.

8. Чеснакова Л.С. Бухгалтерський облік : навч. посібник / Л.С. Чеснакова, А.В. Алексеева, В.В. Масалітіна. К. : КНТЕУ. 2009. 397 с.

Додаткова

1. Бухгалтерський облік: опорний конспект лекцій. / А.П. Шаповалова, О.В. Сопко. К. : КНТЕУ. 2011. 94 с.

2. Бухгалтерський облік і аудит : термінологічний українсько-російсько-англійський словник : навч. посібник / Ю.А. Верига, В.Л. Іщенко, Т.В. Гладких. К. : Центр учбової літератури, 2013. 292 с.

3. Первинна документація: складання, заповнення, обробка і зберігання : практич. посібник. К. : Центр учбової літератури. 2012. 242 с.

4. Сльозко Т.М. Бухгалтерський облік в умовах інституційних перетворень: теорія і практика : монографія / Т.М. Сльозко. К. : Центр учбової літератури, 2013. 304 с.

5. Сук Л.К. Бухгалтерський облік : навч. посібник / Л.К. Сук, П.Л. Сук. К. : Знання, 2008. 507с.

6. Шило В.П. Бухгалтерський облік: концептуальні основи теорії : навч. посібник / В.П. Шило, Н.І. Верхоглядова, С.Б. Ільїна. К. : Кондор, 2011. 172 с.

Інтернет-ресурси

1. Веб-сайт газети «Бухгалтерія». URL : www.buhgalteria.com.ua.

2. Веб-сайт газети «Дебет-кредит». URL : www.dtk.com.ua.

3. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL : www.zakon.rada.ua.

4. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL : www.minfin.gov.ua.